

Küçük Bir Kız Tanıyorum On Yaşında

Nezihe Meriç (Gemlik, 28 Şubat 1924 – İstanbul, 18 Ağustos 2009) Karayolları mühendisi olan babasının görevi nedeniyle çocukluğu, doğudan batıya Anadolu illerinde geçti. Eskişehir Lisesi'nden (1943) sonra İÜEF Türk Dili ve Edebiyatı ile aynı üniversitenin Felsefe bölümlerine devam etti (1945). Verda Ün'le piyano çalıştı; Heybeliada İlkokulu'nda müzik öğretmenliği yaptı (1946-1954). Ankara'da, eşi Salim Şengil'in kurucusu olduğu Dost Yayınları'nın ve *Dost* dergisinin yönetiminde görev aldı (1957-1973). Bu tarihten sonra İstanbul'da yaşadı.

İlk öyküsü ("Bir Şey") *Seçilmiş Hikâyeler* dergisinde çıktı. *Korsan Çıkmazı* ile 1962 TDK Roman Ödülü'nü, *Bir Kara Derin Kuyu* ile 1990 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Yandırma* ile 1998 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü, *Çavlanın İçinde Sessizce* ile 2004 Dünya Kitap - Yılın Telif Kitabı Ödülü'nü, son olarak da 2007 Mersin Kenti Edebiyat Ödülü'nü aldı. *Alacaceren, Les Matins de Benguisu* adıyla Fransa'da yayımlandı (L'Inventaire, Paris 2005).

Emine Bora (İstanbul, 1970) Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim bölümü mezunu. 1993-2004 yılları arasında üç kişisel resim sergisi açtı; 2012'de "Yalçın Emiroğlu'ndan Günümüze 'Doğan Kardeş'le Büyümek" adlı karma sergide yer aldı. 1994 yılından beri çeşitli yayınevleri için çocuk kitapları illüstrasyonları yapıyor. *Bando, Doğan Kardeş, Milliyet Çocuk* gibi dergilerde çizimleri yayımlandı. Hem yazıp hem resimlediği *Dostum Badi* ve *Ali'nin Sıkıntısı* adlı iki çocuk kitabı var. 1999 yılından bu yana Metis Yayınları'nda editör ve kapak tasarımcısı olarak çalışıyor.

*Nezihe Meriç'in
YKY'deki kitapları:*

Edebiyat

- Yandırma (1998)
Toplu Öyküler I (1998)
Toplu Öyküler II (1998)
Korsan Çıkmazı (1999)
Alacaceren (2003)
Toplu Oyunlar (2003)
Çavlanın İçinde Sessizce (2004)
Çisenti (2005)
Gülün İçinde Bülbül Sesi Var (2007)
Aix - Londra - İstanbul Mektupları
(Orhan Suda ile birlikte) (2011)
Püf Noktası - İlk Öyküleri ve Yazıları (2011)
Bozbulanık 60 Yaşında (Özel Baskı) (2013)

Doğan Kardeş

- Zor Yokuşu - Seçme Öyküler (2010)
Küçük Bir Kız Tanıyorum Altı Yaşında (2016)
Küçük Bir Kız Tanıyorum Yedi Yaşında (2016)
Küçük Bir Kız Tanıyorum Sekiz Yaşında (2016)
Küçük Bir Kız Tanıyorum Dokuz Yaşında (2017)
Küçük Bir Kız Tanıyorum On Yaşında (2017)

NEZİHE MERİÇ

Küçük Bir Kız Tanıyorum On Yaşında

Resimleyen
Emine Bora

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 555
Doğan Kardeş - 89

Küçük Bir Kız Tanıyorum On Yaşında / Nezihe Meriç
Resimleyen: Emine Bora

Kitap editörü: Filiz Özdem
Düzelti: Filiz Özkan

Grafik uygulama: Süreyya Erdođan

Baskı: Bilnet Matbaacılık ve Ambalaj San. A.ř.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1.Cad. No:16 Ümraniye-İstanbul
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07-08 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

(Bu kitabın YKY'deki 1., 2., baskıları 975-363-457-9 ISBN numarasıyla
Ceren İncesu'nun resimleriyle yapılmıştır.)
YKY'deki 1. baskı: İstanbul, Ekim 1995
Aradaki baskılar: Çınar Yayınları
YKY'de yenilenmiş 3. baskı: İstanbul, Mayıs 2017
ISBN 978-975-08-3984-9

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.ř., 2016
Sertifika No: 12334
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.ř.
Kemeraltı Caddesi No: 4 Karaköy Palas Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İÇİNDEKİLER

- Bu Ayşe Nasıl Böyle Birdenbire Büyüdü? • 7
 Bir Şeyler mi Değişti? • 17
 Hiiiişt Uyku Nerelerdesin? • 23
Eski Köyler, Eski Kentler Nerelere Gittiler? • 29
 Ayşe Tütüncü • 37
 Evdeki Bu Tatsızlık da Ne? • 43
 Dil mi Güzel, Dilber mi? • 51
De De Di Di Ko Ko Du Du –De Di Ko Du–
 Dedikodu • 61
 Şam'ın Şekeri Arap'ın Yüzü • 73
 Gül ile Diken • 83
 Yazık Sana Güzel Dünya • 95
 Aa! • 105

Bu Ayşe Nasıl Böyle Birdenbire Büyüdü?

Ayşe'yi gülümsetmek mi istiyorsunuz? Kolayı var. "Ayşe sen küçükken..." diye başlayın yeter. Akan sular duruyor; hemen ağız kulaklarında! Bayılıyor bebekliğiyle ilgili anlatılanları dinlemeye. Anne de çok güzel anlatıyor ama canım. Bir ınga bebek oluşu, bir yarım yarım konuşan minik kız oluşu var ki sanırsınız, o da dokuz aylık ya da iki üç yaşında...

Ayşe doğduğunda öyle küçücükmiş ki anne o günleri anımsayınca dayanamaz güler. Der ki:

"Vallahi bir mendilin içine sığacak kadar küçük bir şeydi." Ama, çabucak büyümüş. Evin içinde paytak paytak dolaşan bir parmak çocuk olmuş. O doğunca, evin sesleri de değişmiş. Gün bo-yu şöyle konuşmalar duyuluyormuş:

"Ssssss! Aman yavaş!"

"Ayşe uyuyor!"

"Ayşe uyandı!"

"A! Ayşe ağlıyor!"

"Ayşe acıktı!"

"Ayşe altını ıslatmış!"

“Ayşe güldü, Ayşe emekledi, Ayşe baba dedi, Ayşe Ayşe Ayşe...”

Evdekiler annee, babaanne, Gülizar, hatta anne, yaa, anne bile onun hiçbir şey anlamadığını sanırmış. Bir baba bilirmiş onun çok akıllı olduğunu; daha bir iki aylıkken Ayşe, onu kucağına alır, uzun uzun bakar, sonra dermiş ki:

“Yahu bu çocuk şimdiden dünyaya bakmaya başladı!” Gülerlermiş. Ama doğru söylemiş baba. Çünkü daha yaşını bile doldurmadan, parmak kadar bir şeyken neler neler bilirmiş. Örneğin, anne onu çoğu zaman babaanneye götürürmüş. Babaannenin evi, kırlara, dağlara yakın. Peki, sokak kapısı nereye açılıyor? Bahçeye. O ışıklı, yeşil bahçeye. Ayşe bunu bilmez mi? Bahçede çiçekler, kuşlar, güzel kokular olduğunu bilmez mi? O ne bilmiş bir şeymiş o! Kapı açılır açılmaz çırpınmaya başlar, bahçeye bakmak istediğini anlatabilmek için ne yapacağını şaşırır, “Attaaaa... Attaaaa...” diye bağırırmış. Eğer yerdeyse, kapıya doğru öyle bir emekleme koşusu tutturmuş ki, arkasından zor yetişirlermiş.

“Aman koşun, kapı açık. Ayşe bahçeye kaçmasın!”

“Ay ay ay! Kapı açık, Ayşe’ye dikkat edin!”

“Kooooş! Ayşe’yi tut!”

Diyelim ki evdekilerin bir dalgınlığına geldi de,

Ayşe bahçeye kaçtı. Ne yaparmış biliyor musunuz? Bahçeye çıkar çıkmaz, hemen başını kaldırır, yukarı bakarmış. Anne, nice zaman sonra bunun nedenini anlamış. Kapının bir yanında asma, bir yanında yasemin var. İkisi de, ta üst katın balkonuna dek tırmanıyor, orada, güneşe karşı, pırl pırl, yemyeşil bir örtü olup balkonu gölgelendiriyorlar. Sonra Ayşe, balkondan kentin kuşbakışı görüldüğünü, denizin masmavi yayıldığını, denizin üzerinde güneşin ışıklandığını da biliyormuş. Onu sabahları balkona çıkardıklarında, bir horozun, kuku-riiii-kuuuu diye bağırıldığını, bir kuşun da ona, ku-ku-kuuuk, ku-ku-kuuuk diye yanıt verdiğini de öğrenmiş. Onun için başını kaldırıp balkona bakarmış sevinçle. Ama, bakarken bakarken dengesini kaybedip pat diye oturmuş poposunun üzerine. Yok canım o ne mercimek hanım! Ağlar mı hiç! Ağzını aç aça gülermiş. Sonra ıhlaya puflaya kalkarmış.

Anne de onun bebekliğini mi özlemiş acaba? Çünkü bir anlatmaya başladı mı arkası kesilmiyor. Diyor ki:

“Vallahi, daha konuşmasını bilmiyordu ama kapı açık kalınca bizim korktuğumuzu, çığlıklar attığımızı, koşuşturduğumuzu anlamıştı. Kapının açıldığını gördüğü an atılırdı o yana; o ilgiyi yaşamak, bizi telaşlandırmak için. Bu ona oyun

gibi geliyordu herhalde. Biz de, Őimdi dŐŐnŐyŐrum da, ne çılgın sesler ıkarırdık ۆyle! “KoŐ koŐ koŐ, tut tut tut, ay ay ay, aman aman aman, Ayşe Ayşe Ayşe...” Ayşe bu sesleri duyunca, ۆyle gŐlermiŐ ki, gŐlmekten emekleyemez, anneye yakalanırmıŐ. Anne onu kucağına alır, ۆper, boynunu da hoh hoh koklarmıŐ. Artık tutmayın Ayşe’yi. Boynu koklanınca gıdıklanması, bağıra bağıra gŐlmesi, kŐk kakhahalar atması çevreyi Őenliđe bođarmıŐ. Çevreden biri gŐlerek bir Şey sۆylemeyegۆrsŐn. Őۆyle desin ۆrneđin: “Aman Yarabbi! ocuk değil ateŐ parçası. Bakmayın siz onun bۆyle bir lokma olduğuna.” Ayşe bunu anlar mı? Anlamaz elbette. Ama hemen ellerini ıparak gŐler ve yanıtlanmış:

“Nannannnnn na na, agana na na hiiiiih!”
Bir de bۆyle “hiiiiih” çekmesi varmıŐ.

Ee, gŐnler aylar, hatta yıllar geçiyor, kŐkler bŐyŐyor. Ayşe de bŐyŐdŐ elbette.   buçuk yaŐına gelince, kocaman bir kız oldu denmiŐ. ۆyleyse, hadi bakalım iŐlere yardım etsin. Aa, parmak kadar ocuk ne iŐi yapabilirmiŐ demeyin siz de anneanne gibi. Sofra kurulurken peçeteleri getirebilir masaya. ŐnkŐ anne ona sofranın ve yardımlaŐmanın ne demek olduğunu anlatmıŐ, o da cin gibi anlamış. Peetelerin durduğu dolabı biliyor.